

Трибуна вільного українського слова
— це головний американський журнал

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Адреса
Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.,
Jersey City 3, N. J.
Телефон: HEnderson 4-0807
TElex: UNIC: HEnderson 4-1016

РІК LXI. Ч. 194. ДЖЕРСІ СІТІ і НЬО ЙОРК, СЕРЕДА, 16-го ВЕРЕСНЯ 1953. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 16, 1953. No. 194. XOL. LXI.

СТІВЕНСОН І ТРУМАН КРИТИКУЮТЬ РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ УРЯД

Шікаго, 16-го вересня. — Адлей Е. Стівенсон, переможець у минулих виборах демократичних кандидатів на президента країни, і бувший демократичний президент Геррі С. Труман, виступаючи тут зокрема на окремому прийнятті, виступили на честь Стівенсона з нагоди його повертання з поїзду по світі, гостро критикували республіканський уряд президента Айсенгавера і закликали демократів до об'єднання та праці, щоб знову перебрати владу в країні. Адлей Стівенсон закликав республіканський уряд, що він виконує свою владу при допомозі відносин і що він виготовлює пусті погрози комуністам, послаблюючи рівночасно оборону країни. Подібні заклики виступав теж б. президент Труман, кажучи, що республіканці одні говорять, а інші роблять, і закликаючи, що "таким "подвійним мовою", якою вони перемогли в минулих виборах, вже не поможуть їм перемогти в наступних. Стівенсон говорив, що республіканський уряд не має відваги розв'язати ані одні складні проблеми, яку обіцяв розв'язати під час виборів, постійно відкладаючи такі важливі справи, як робітничі, фермерські, закордонні торгівлі і т. п. Стівенсон закликав, що уряд має сумніви в усіх тих справах, і монархістичне призначення комісії для їх розв'язування, але не розв'язує їх. А в закордон-

Конгрес вивчає зміни в способі збирання податків

Вашингтон. — Окрема конгресова комісія вивчає, які зміни на моральність урядовців, що збирають податки, мали нещодавні зміни в способі оцінювання висоти податків. За уряду Трумана вийшли були на яву надужиття при оцінюванні висоти податків в окремих податкових бюрах. Тоді переорганізовано спосіб збирання податків, а уряд президента Айсенгавера, перебравши владу, перевів далі зміни в цій ділянці. Комісія хоче перевірити, як ці зміни вплинули на моральність податкових урядовців, бо зміни йшли в тому напрямку, щоб децентралізувати збирання податків і залишити більшу

Айсенгавер проти расового упередження

Вашингтон. — Голова Президентської Комісії для урядових контрактів, віцепрезидент Річард М. Ніксон доставив листа від президента Айсенгавера, в якому президент хвалить Ніксона за те, що він погодився бути головою цієї комісії, і закликав, що "в нашому національному бутті несправедливість, а саме нерівність". Тим більше не міг бути несправедливості і нерівності в державному уряді, бо це "було б огидно", — пише Айсенгавер. "Те, що ми, як ціла нація хвалимо, —

Рабином закликають сприяти червоним

Комісія Неамериканської Діагностики Палати Репрезентантів прилюдно закликала анімалів, тепер поїхати, рабином сприяти червоним. Мова йде про рабина Сіфена С. Вайза і Юду Л. Магнеса, що їх назвали в числі тих духовників, які притримувалися партійної комуністичної лінії. Комісія у своєму твердженні спиралася на свідчення бунтівних діячів комуністичної партії, які ствердили, що два згадані рабини знаходилися в групі духовників, які або виконували, або рекомендували партії або співпрацювали з

Підвищення оплат за летунські пересилки за границю

Вашингтон. — Департамент Пошти підвищує оплати за летунські пересилки до чужих країн. Це підвищення не стосується летунської пошти до Канади й Мексики, яка оплачується так само, як досі. Метою підвищення є збільшити прибутки пошти на

Вибори кандидатів на посадики Нью Йорку

Нью-Йорк, 15-го вересня відбулися вибори кандидатів на посадики Нью Йорку. Кандидатів вибирав тільки Демократична партія, бо інші партії, Республіканська, Ліберальна і Партия праці виставили тільки по одному кандидатурі і не мусять їх вибирати. Республіканська партія ставить на кандидатуру Гарольда Рігелмана, Ліберальна партія поставила Рудольфа Голлі, а Партия праці

П-ні Лисогір дала черговий концерт в Союзівці

Відома наша оперна співачка п-ні Марія Лисогір дала минулої суботи свій черговий концерт в Союзівці, який виступила в ролі солістки — відпочинкової оселі Українсько-Народного Союзу біля Кергонського, доповнюючи цим догду серію мистецьких та культурно-розважальних імпрес, що відбуваються там кожного тижня впродовж проминаючого сезону. В програмі свого виступу минулої суботи п-ні Лисогір відповідала, як відповідному акомпаніменту, дві арії з опери та три пісні Михайла Гайворонського, пригадуючи, що це власне минає чотири роки від

АМЕРИКА ДОМАГАЄТЬСЯ ДОКАЗІВ СОВЕТСЬКОГО МИРОПОБІВСТВА

Америка й відкритий світ вимагають не слів, але дій в доказ советського бажання миру — заявив асистент державного секретаря в справах Об'єднаних Націй Роберт Д. Морфі (зправа), промовляючи на зібранні Американського Товариства для ОН в Нью-Йорку. Морфі ствердив, що Москва має нагоду дати тепер такі докази, працюючи для успішного планованої корейської конференції. На фото: Морфі розмовляє з п-ною Лорд, американською делегаткою до ОН.

Захід прихильний ідеї плебісциту в Трієсті

Вашингтон. — З'єднені Держави, Англія і Франція постійно обмінюються думками в зв'язку з новою ситуацією, що постала в справі Трієсту. З'єднені Держави, Англія і Франція погодяться на пропозицію італійського прем'єра Джузеппе Пелла, що він й виконає у своїй недільній промові в Рімі, щоб у відношенні Трієсту перевести народний плебісцит над питаннями, чи населення цього міста хоче належати до Італії чи до Югославії, — заявив речник Білого Дому. Ця справа є предметом дипломатичних контактів та розмов і напевно прийдє до спеці-

Совети створили шість нових міністерств

Москва. — В СССР створено шість нових міністерств для справ харчування і виробництва предметів першої потреби, щоб підвищити продукцію сільськогосподарства й легкої промисловості. Це є: міністерство харчів, споживчих товарів, міністерство внутрішньої торгівлі, закордонної торгівлі, колективних господарств і сільськогосподарського постачання. — Справа нового міністерства харчів належала до цього часу до міністерства легкої й споживчої промисловості, воно має займатися тепер справами м'яса, молока, риб і інших харчів. Міністерство харчів призначено Васи-

Польський єпископ „признається” до шпигунства

Лондон. — Пресова агенція Ройтера повідомляє, що у Варшаві вже відбувається військовий суд над єпископом Чеславом Качмарком із Кельці за „шпигунство” на користь З'єднаних Держав, Батіану і Комітету Вільної Європи. 58-літній духовник „признається” до всіх звинувачень ним злочинів і заявляє, що він „не розумів уряду народної республіки, який підтримує Церкву, творячи нові парафії. Зокрема, єпископ Качмарк „признається”, що передав в 1949 році секретареві американської амбасди у Варшаві меморандум про державну промисловість у своїй спархлі і шпигував разом з померлим у 1948 році кардиналом Гльондом на користь Великої Британії. У 1945 році він мав „тайну на раду” з тодішнім американським амбасадором у Польщі Артуром Лейном, а за часів німецької окупації закликав своїх парафіан до послуху німцям. „Треба знати, заявив єпископ на суді, що Ватикан завжди провадив ворожу політику”. Разом із єпископом Качмарком судять ще 4 особи, а саме 3-ох духовників і одну монахиню, „кур'єрку поміж шпигунами й американською амбасадой”.

Ще один речник угоди з Советами

Страсбург. — Поль-Анрі Спаак, колишній прем'єр Бельгії, лідер бельгійських соціалістів і один із чільних діячів Європейської Ради, запропонував Раді детальний план конференції із Советами, яка мала б відбутися найшвидше на „родинній ба-

ГЕНЕРАЛЬНА АСАМБЛЕЯ ОН ПОЧИНАЄ СВОЮ СЕСІЮ

Об'єднані Нації, Н. Й. — Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй мала почати у вівторок 15-го вересня свою звичайну сесію, першу від 1949 року, яка не буде займатися безпосередньо воєнним справою в Кореї, хоч корейська та інші азійські проблеми будуть правдоподібно головним предметом нарад і заберуть найбільше часу. Тим то на голову Генеральної Асамблеї с тільки два — й обидва азійські — кандидати: індійська представниця п-ні Лакшмі Пандіт, кандидатуру якої підтримують З'єднені Держави, Велика Британія та низка інших країн, і єгипетський принц Ван Вайтаток, якого підтримує Франція та ряд азійських та південноамериканських країн. Виборові голови Генеральної Асамблеї приділяють цим разом велику увагу, бо він матиме вплив на вирішення поодиноких азійських проблем, головних на порядку денному Асамблеї. Напередодні теперішньої сесії комуністичної конференції уряд звернувся до генерального секретаря ОН Дага Гаммершльда, домагаючись поставити на порядок денний Асамблеї ще раз вирішити вже справу політичної корейської конференції та рекон-

Полонені некоммунисты демонструють проти червоних

Токио. — Під час перерозу північно-корейських і китайських полонених, які відмовилися репатріюватися до табору в нейтральній зоні, що його сторожить індійська війська, знову уладжено протикомуністичну демонстрацію. Роздатовані присутнію комуністів, що приїжджали їхньому транспорту, вони ламали їх, обкидали камінням та вигукували протикомуністичні гасла. Індійці швидко й із великим тактом заспокоїли їх, не вживаючи сили. Індійський генерал Торат виготовив до полонених промову, закликаючи їх, що індійці є біля них тільки для того, щоб їх боронити і що кожний полонений матиме змогу повернутися туди, куди сам захоче. Алянти висловлюються з призначенням про спосіб, як індійці виконують свою трудну місію. Досі перевезено вже 5,000 китайських і 1,600 північно-корейських полонених під опіку індійців. Разом 10 полонених, що змінили свою думку і заявили про своє бажання повернутися до комуністів, передані вже комуністам.

В Югославії юрба обкидала камінням священників

Београд. — П'ять високих римо-католицьких духовників поранено юрбою, а будинок духовної семінарії здемолювано. Одним з духовників був 80-літній єпископ Вудановіч в Суботіці. Його схопили на пасику і три дні тримали в сільській хаті, при чому побили його, подерли на ньому одяг і забрали золотий годинник та перстень. У Загребі побили на вулиці єпископа Бразутіна Целіка і єпис-

Югославія, Греція і Туреччина творять спільну комісію

Београд. — На внесок Греції та за угодою Туреччини й Югославії, створено спільну постійну комісію цих трьох держав, що має займатися не тільки справами культури та економіки, але й військами. Це має бути постійний секретаріат, що виступає посередником в житті укладенні між цими трьома державами угоди і дбає про тісний між ними співпрацю в усіх найважливіших ділянках.

В СВІТІ

● На острові Фіджі у південно-західній частині Північної відкрито землетрус. У місті Сува понижено численні будинки. Острів Фіджі має 300,000 мешканців, а місто Сува 23,500. Наслідком землетрусу океан виникнув на берег тисячі мертвих риб.
● Англійська морська поліція арештувала в порті Девенпорт, Англія, трьох моряків під закидом перевезення саботажу на найбільшій англійській літаководній „Ігл” (Орел). На тому кораблі, 36,000 тонн поємності, п'ять тижнів тому знайдено перерізаний телефонний дрот і знищені каблі.
● У Болгарії існує протикомуністична підпілля, що займається головним друкуванням і поширенням протирядової літератури — заявила 22-літ-

Республіканські сенатські провідники хочуть контролювати партію

Вашингтон. — Група республіканських сенаторів, які очолюють сенатські комісії змагаються до того, щоб вони контролювали всю партійну політику, а не партійний провід, як це було досі. В тому напрямі працюють: сенатор Гомер Е. Кейпгарт з Індіани, голова Ванкові і Вальтовської Комісії, та інші провідники комісій в Сенаті. Якщо ця акція вдасться, то втратить вплив на політику в Сенаті провідник республіканської більшості, каліфорнійський сенатор Вільям Ф. Новленд, а уряд президента Айсенгавера мусять перемовинувати з десятком сенаторів, що очолюють окремі комісії в Сенаті. На яку зміну політичного проводу в Сенаті вже погодилися три інші сенато-

Працьовита осінь перед президентом Айсенгавером

Вашингтон. — Поверот президента з літнього перебування поза столицю ознаменується сповненням про плани посиленої діяльності президента цієї осені. У другій половині жовтня президент відбуде поїздку, пов'язану з виголошенням багатьох промов. Він

В АМЕРИЦІ

● 700 філателістів, які сповідають з Ойстер-Бей, Лонг Айленд, побували в бувшій резиденції Т. Рузвельта, яка є тепер національним заповідником. — Метою збору філателістів було набути пром'яну триценкову марку.
● За останній тиждень заготовлено 47 нових випадків дитячого паралічу (поліо). Це свідчить про деякий спад захворювань на цю хворобу.
● Розпочато будівлю нового величезного літаководця. Це буде вже третій такого типу „суперлітаководця” ЗДА, як сповідає флоту. Будуватися він буде на західній бережній країні.
● Син президента націоналістичного Китаю, Чан-Чін-куо прибув літаком до Сан-Франциско, Чан-Чін-куо очолює летунство націоналістичного Китаю. З Сан-Франциско він відіде до Вашингтону.
● Знамі сивітський видавці, Алі Амі і Мустафа приїхали до Нью-Йорку. Вони видають і редагують в Каїро видання, три тижня. Вони близькож, мають по 39 років і важать разом 476 фунтів.
● Мартин П. Дітріх, що недавно залишив пост секретаря праці, виступив з промовою на річницю Конвенції АФЛ в Ст. Луїсі, в якій говорив про причини своєї резигнації.
● Армійський автобус, який біз жінок і дітей воїнів, на розі 57 вулиці і 12 авеню наїхав на стовп. При цій нагоді поранено 8 осіб.
● Генерал Чарльз Л. Болте іменований віцепрем'єром Л. Болте місце генерала Джона Е. Голла. Досі Болте був головним командантом військ ЗДА в Європі.
● Дж. Б. Метьюс, який твердив, що між протестантськими пасторами є аж 7,000 комуністів, нещодавно заявив, що між ними „численні комуністи”.

ПІДНЕСЕННЯ ХРУЩОВА

„В усій системі совєтських справ напевно чимось більш експлоативні проблеми, ніж питання незалежності України“, — твердить відомий совєтський Геррі Шворц, член редакції „Н. Й. Таймсу“, в своїй рецензії на видану старанням і коштом УНСоюзу книжку Кларенса А. Менінга: „Україна під Совєтами“. Рецензія появилася в „Н. Й. Таймсі“ 13-го вересня п. р. В тому самому числі цієї газети була подана дошка вістка про аванс Нікіти С. Хрущова на пост першого секретаря Центрального Комітету Комуністичної партії Соєтського Союзу, що його займає весь час Сталін і якого збрів його наступник Маленков, задержуючи тільки пост голови ради міністрів СССР. Ця вістка тільки підтверджує думку Шворца про важливість та найбільшу „експлуативність“ питання незалежності України в системі совєтських проблем.

Призначення Хрущова першим секретарем ЦК Компарті робить його, після Маленкова, другою найважливішою особою в Кремлі. Він, разом з Маленковим та Молотовим, творить тепер диктаторський тріумвірат, що був створений після смерті Сталіна в участю вичиненого тепер Берія. Прихід Хрущова на місце Берія тільки підкреслює роль української проблеми в тих змінах.

Сам Хрущов — це расовий москвич з діла прагдла. Він походить з „пролетарського роду“ і весь час був одним з найбільших „привидівлістів“ в російській комуністичній партії, в якій займав різні становища. Шойно з кінцем 1930-их років, в році 1938-му, Сталін призначив його своїм гавальтером в Україні, роблячи першим секретарем Центрального Комітету „української“ комуністичної партії. Політика Хрущова в Україні позначена вже його зовнішнім виглядом. Він залюбки відгав українську вишиванку сорочку, але ніколи не промовив і слова по-українськи, навіть під час свого виступу у Львові після більшовицького „навізання“ Західної України. Правда, до цього, він і слова по-українськи не мав. На часі його володіння в Україні припадають найбільші жорстокості й переслідування „буржуазних націоналістів“, зокрема безпощадне колгоспне закріпачення українських селян. За його часів мала місце мовна масова масація українського населення у Вішніці та в інших місцевостях, де під час війни розкрито масові могили. Нав'язуючи до його діяльності в Україні в тих роках, американська та інша світова преса називає Хрущова „українцем“, хоч на ділі він має з українством тільки те спільне, що він його безпощадно губить і ліквідує.

Таке знайомство Хрущова з Україною та з українською проблематикою могло у великій мірі спричинитися до його теперішнього піднесення в комуністичній ієрархії. Відомо, що Берія був вичинений „безпосередньо“ після того, як він і його бачили виступати наступником Хрущова на пості секретаря ЦК компартії в Україні, Мельникова, за русифікацію українського шпільництва та заповіді деякі полігони в національному питанні і колгоспній системі, отже цілком проти-лежну політику, яку він в Україні Хрущов.

Призначення Хрущова на найважливіший партійний пост в Кремлі, та ще в додатку після ліквідації Берія за його грих супроти партійної політики в Україні, можна вважати до деякої міри за формальне підтвердження, що власне Україна з центральною проблемою Кремля та його політики. Під кутом тієї проблематики буде тепер іти партійна політика Хрущова не тільки в самій Україні, але й в цілій всесоюзній партії, а дотеперішні подвиги Хрущова не залишають жадного сумніву щодо того, як політика буде виглядати. Москва, значить, мобілізуватиме тепер „всесоюзні“ партійні сили на „розв'язку“ згаданого співробітником „Н. Й. Таймсу“, „платня незалежності України“, яке в дотеперішній практиці Хрущова було рівнозначне із повним знищенням українського народу та всіх проявів його самобутності.

З приходом Хрущова на найвищий щабель партійної драбини в Москві, над Україною астає страшне мариво нової хвилі національного, соціального, культурного та прямо фізичного вичищення. Можна тільки надіятися, що Хрущову це не пощастить, так само, як не пощастило його кравчим попередникам на тому пості. Але це рівночасно накладає максимум обов'язок на українців у вілному світі, які повинні обдіяти всі свої сили і всі свої засоби мобілізувати вілний світ на рятують українського народу та його надбав перед новим тотальним наступом Москви.

Іслам займає своє місце

В СВІТІ

У вікторію минулого тижня в Принстоні, Н. Дж. відбулося відкриття наукового з'їзду, присвяченого питанням Ісламу, стиліше ісламський культури. Народи продовжувати мусь дванадцять днів, влаштовані вони спільними заходами Принстонського університету й Конгресової бібліотеки, — тому й закінчилися в Вашингтоні, в залах бібліотеки Конгресу. На з'їзді було сорок учених з мусульманських країн. Тут вони стрінулися з тридцятьма одним американським ученим, які студіюють ісламську культуру.

З-поміж закордонних учених є мешканці таких країн: Туреччини, Ірану, Іраку, Лівану, Йордану, Єгипту, Ємену, Палестину, Індії, Індонезії, Малайї, Сауд Арабії, Сирії й Афганістану, що говорять про єдність цих країн, — нехай поки що тільки в ділянці науки.

Офіційна мета конференції — уможливити американським ученим поглибити своє знання в ділянці найновіших досягнень ісламських країн. Учені чужинці, з свого боку, зможуть розглянути стан і напрямки культурних течій в мусульманських країнах на тлі загальних досягнень в цій ділянці передової країни двадцятого століття. Наукові дискусії замкнені і торкаються, за задумом ініціаторів конференції, проблем культури в найширшому значенні цього слова, з униканням політично-актуальних справ.

Учасники конференції підкреслюють, що країни Ісламу переживають тепер переломову точку, й це, що тепер там відбувається, жене ці країни стомильними кроками на шляху поступу. Д-р В. Дадж, б. професор американського університету в Вейруті, що промовляв нарадами, у своєму вступному слові звернув увагу на те, що мусульманські країни за останні чверть століття розвинулися більше ніж будь-якими попередніми століттями. Він пригадав про великий визвольний рух серед мусульманських народів, розвиток шпільництва, зокрема релігійного навчання (бо досі ця ділянка знаходилася в руках релігійних установ) та про вплив західної технології й науки, як наявних чинників у житті мусульманського світу.

Все це приспівує процес розростання країн не тільки Середньої, але й в найдалішніх закутках усієї Азії. Ще мільйони живуть там давніми життями, але поява нового вже протікають над ними.

„Селяни, які призначені були перебувати далеко від модерного життя, сьогодні можуть піти до місцевих країн і нафурити там радіо“, стверджує Дадж. „Якщо хлопець з ділянкою йду до кіна і оглядають там голіву сьм фільми, то вони вже не такі, якими були перед тим.“

Наради виявили, що життя багатьох країн і багатьох мільйонів населення цих країн пішло вперед, а уявлення про них у світі лишилися в минулому.

Учасники конференції підкреслюють, що країни Ісламу переживають тепер переломову точку, й це, що тепер там відбувається, жене ці країни стомильними кроками на шляху поступу. Д-р В. Дадж, б. професор американського університету в Вейруті, що промовляв нарадами, у своєму вступному слові звернув увагу на те, що мусульманські країни за останні чверть століття розвинулися більше ніж будь-якими попередніми століттями. Він пригадав про великий визвольний рух серед мусульманських народів, розвиток шпільництва, зокрема релігійного навчання (бо досі ця ділянка знаходилася в руках релігійних установ) та про вплив західної технології й науки, як наявних чинників у житті мусульманського світу.

Все це приспівує процес розростання країн не тільки Середньої, але й в найдалішніх закутках усієї Азії. Ще мільйони живуть там давніми життями, але поява нового вже протікають над ними.

Міністер освіти Палестину, присутній на нарадах, підкреслює, що мусульманські народи це древні нації, які ратово стали віч-на-віч з проблемами новачного життя. Нації отримали свободу й як наслідок цього пробуджувались серед їхньої молоді ненависть прагнення знання. Тому таке велике там зацікавлення життям інших народів від яких пробуджені нації сподіваються поради і підтримки. Зокрема помітний розвиток науки в Єгипті. Директор Відділу Старовини при єгипетському уряді пригадав, що три нації університету його країни ще не існують перед 1925 роком.

Світ порабіттелів все меншас і тепер на чолі його стоїть чорношкіра Росія, яка не визнає ніяких прав свободи підкореним нею народам. Це невизнання плекається не тільки в московському Кремлі. Засліплений російським імперіалізмом і в ЗДА, зневажаючи волюнтість цієї країни для своїх антилюдських задумів.

Тож конференція учених молодих державних народів, що відбувається саме в ЗДА, — пригласує, що світло науки і правди переможе й їхню злощасну пропаганду затримання рабства у світі.

Д-р Дмитро Бучинський

„Моторошний крематорій“

Вже Ленін, підкреслюючи більшовизм і комунізм, як антир чистого московського духа, говорив: „Інтерес національної гордості великоросів збігається з соціалістичними інтересами великоросів пролетаріатів.“

Сьогодні комунізм з не лише гордістю московського народу, а став його національним вірою. Це ясне, бо за 30 років московський нарід не спромігся на поважний спротив більшовицькому-комунізму. Те, що часом покотились і московська голова до стіп червоних „самодержців“, Кремлю, це не спротив народу, а насильство партійної жерниці між самими москвичами та теплі партійні місця.

Модні й модерні „вороги народу“ рекрутуються не з москвичів, а з народів поневолених, найчастіше з українців, та й вороги ці не с ворогами своїх народів, а ворогами московського Кремлю.

Бувають випадки, що навіть московським вироками, але їх дуже мало, вивертає слово правди про Московію. Сельвинський, один з комуністичних поетів у 1935 році писав таке в альбом своїм землякам: „Московський ведмідь загалом с золотийшир-скруфуюлюкий. Московщина — це джерело прастрочної дикоти, озвірилі, некультури, азидити. Революція, громадянська війна розв'язали темні інстинкти мас, даючи їм повну волю. Москва — більшовицька столиця моторошна, як крематорій!“

Московського в а вярства, зв'язаного навіть у старій чи новій державній формі, дока-

Примування шляхом по-ступу, що його підкреслюється на нарадах, — це одночасно примування заведених народів до повної політичної свободи. Шлях до свободи такий, — здобувається його невпинною працею і боротьбою в найрізноманітніших ділянках. Але цей шлях співзвучний сучасній добі.

Пригнітлений в ісліді праці конференції ісламо-знавства дуже корисно й нашій молоді, яка стоїть у перших лавах боротьби за новий справедливий світ.

Це допоможе зрозуміти неухильні процеси сучасності, коли принижені здобували своє право життя, коли освічені народи, самі дають свободу своїм колишнім підлеглим.

Світ порабіттелів все меншас і тепер на чолі його стоїть чорношкіра Росія, яка не визнає ніяких прав свободи підкореним нею народам. Це невизнання плекається не тільки в московському Кремлі. Засліплений російським імперіалізмом і в ЗДА, зневажаючи волюнтість цієї країни для своїх антилюдських задумів.

Тож конференція учених молодих державних народів, що відбувається саме в ЗДА, — пригласує, що світло науки і правди переможе й їхню злощасну пропаганду затримання рабства у світі.

Світ порабіттелів все меншас і тепер на чолі його стоїть чорношкіра Росія, яка не визнає ніяких прав свободи підкореним нею народам. Це невизнання плекається не тільки в московському Кремлі. Засліплений російським імперіалізмом і в ЗДА, зневажаючи волюнтість цієї країни для своїх антилюдських задумів.

Тож конференція учених молодих державних народів, що відбувається саме в ЗДА, — пригласує, що світло науки і правди переможе й їхню злощасну пропаганду затримання рабства у світі.

Тож конференція учених молодих державних народів, що відбувається саме в ЗДА, — пригласує, що світло науки і правди переможе й їхню злощасну пропаганду затримання рабства у світі.

Дуже цікавий, багатомовний та реальний другий шир вилів „Сельвинського — „Московщина — це фізичний атлас!“ Це насильний зліпок різних живих національних організмів на ляхи Московщини жару, який держався і держиться купи лише насильством, владою багача, концентраційними таборами, пострілами в потилицю.

Десятки мільйонів привалях і голодових жертв того „фізичного атласу“ пожеж пер моторошній, найогидливіший крематорій Москва з нашого національного організму.

З обіжнок московського комунізму, в які, на жаль, вірили дехто з українців і навіть сьогодні вертається це коло того крематорію, по тому й цьому боці залізної заслопи, чекаючи, щоб милостива рука кинула яку негодозреву нитку з кривавого кремляського бенкету, — не залишилось нічого.

Наша земля пограбована до останньої сніжки, а обдурена воля лежить у кремляських ляхах. Давно сповнилося задумане багачами співзвуччя московського модерного деспотизму, терору й тиранії, Маленковського: „Надо вярвать радость у грядущих дней!“

Це патологічне бажання, патологічної радості, патологічного поета переросло на-

в'їть його шовіністично-патологічний приростає.

Моторошний крематорій з своїми опричниками, починаючи від кремляського верховодя, а кінчаючи на найменшому шпильці, що живуть на нашому національному організмі, заперили його у свій московсько-комуністичний лів, забороняють йому лобити навіть свою Рідну Землю!

В 1913 році Ленін пропонував: „Трудящийся, же политично зблизується у спільноту з своєю нацією, змислює спільноту з пролетарями всіх народів, виступає проти своїх інтересів, проти інтересів соціалізму й проти інтересів демократії!“

З того примамливого соціалізму та демократії, навіть як кабинетної теорії, як докуча — з московського крематорію вилізли — дим і попіл, а залишилися небувалі в історії шовінізм, імперіалізм, що жадному народові не признає жадних прав на будь-яку окремність культури, на будь-яку любов до свого вогнища домашнього, рідного, Рідної Землі. Найпротішної, найприроднішої любові до одиної й до загалу, з наказу Москви, кожний повинен відкритися, або його поглине цей московський моторошний крематорій.

Єдине спасіння — це „Маска едіна — ніксім несподі-“

Соціалізм і демократизм, проповідувані Леніном, що реально були тільки вуалью для приспівування шовінізму та імперіалізму, вже давно віджили, як неперіод, свій час, і нині, цілком відкрито, заступає їх „авторитет руського народу!“

„З кожним днем у цілому світі росте авторитет московського народу, московської культури!“ — пише Ан. Тарасенков. — Так, Москва, її культура, її література дійсно с світичем світу!

Одним словом, з того „фізичного атласу Сельвинського, що зветься Совєтським Союзом, практично залишилася: „Маска — як жуткий крематорій!“

Москалі не тільки не зрелися ні йоти зі свого шовінізму, а цілий час, надхненні й любов'ю співують гимни своєму крематорію, не рихлючись з майданів почуваннями інших народів.

Один з тих шовіністичних запівайлів, поет Твардовський пише:

„Стої, красуєся в зарніцах і агіях торжества,
Стої вояди, стіла,
Светоч міра, Маска!“

Один з наших нещасливців, що завізав з ляхи моторошного крематорію, поет Володимир Сосюра в 1944 році написав вірша „Любіть Україну!“ Вірш не лише нерелігійний, а може навіть безпретенсійний, с кромий поетичний заклик лобити Рідну Землю — Україну. За це довелося випити йому гірку чашу московської отрути, бо він був „трубадуром української „справедливості!“ (Ан. Тарасенков). На Сосюру накинута служнижний крематорій, доведучи в любові до України „спробу посварити“ (Замічення на стор. 3)

„РУДА ГІЛЬДА“

Це — популярна назва для Гільди Бенямін, яку недавно іменовано міністром справедливості в совєтській зоні Німеччини. І так в Совєтах, як і в сателітських державах, в багатьох випадках зі зміном особи на провідних постах, змінюється і політична лінія, відповідала установи. Але в ніякім випадку не зазначалася ця зміна так основно, як при перебранні міністерства справедливості Гільдою Бенямін.

„Руда Гільда“, ще поки досягнула ступеня міністра, відіграла не малу роль у судивництві совєтської зони Німеччини, як відпівдалець Найвищого Суду. Вона мала великий вплив на добір „народних суддів“, на видавання нових законів, на „теоретичні“ підстави кариного права і зрештою на практику кариного права. І коли вона виступає сьогодні явно на сцену, як носій та ретинк совєтсько-німецького справедливості, то не стоїть нічого на перешкоді обернути східно-німецьке судивництво, на сильний інструмент політики та терору Москви, на що вказує аж надто наявне слово „руда Гільда“ при перебранні уряді міністерства справедливості.

Першим її кроком в персональній ділянці було звільнення фахових працівників. На їх місце прийшли народні судді, які відбули короткий курс „справедливості“ і довірилися совєтському талму-ду. З 1160 суддів залишилося тільки 465, а 695 місць, обсяджені „народними суддями“. Ще більшу чистку переведе серед прокураторів. З числа 345 прокураторів залишилося тільки 61 на своїх постах, а решту, мідє, себто 284, обсядено „народними прокураторами“.

Як уже зазначено, для „народних суддів та прокураторів“ потрібне окремі курси. На цих курсах „викладає“ неперіод і сама „руда Гільда“. На яких складає вона для майбутніх „суддів та прокураторів“, таку головну акцію: „Судді та прокуратори мусь стати на лівоті за давнє сучасності, мусь бути професіоналізованими політичними функціонерами“. А далі товкати вони своїм курсантам, що об'єктивізм та безсторонність в судивництві — це ознака слабкості, за яку треба марити. Пролетарський спосіб думання — це головна прикмета „народних суддів та прокураторів“. Від часу до часу з'являються усі ці носії пролетарської „справедливості“ в Берліні, де „руда Гільда“ їх поважає. „Ми мусьмо собі усвідомити, що супроти ворогів нашого порядку не може мати місця якабув ладітність. Тільки суворі та тверді кари с справедливими карами.“

Ця вірна наймичка Москва має не малий вплив і на „народно-демократичне“ установство. Вона стала на становищі, що видавання більшості законів не багато допоможе, бо тяжко допустити, щоб вони вийшлися в і

головних „курсах“, тому й „коментарі“ та артікули в соєтсько-зональній конституції с альфавіт і омегаю судивництва. А цей артікул каже, що кожний найменший переступ можна підтягнути під „саботаж“, „бойкот“ і т. п., і що висота кари є необхідна. Далі подас „руда Гільда“ дефініцію поняття „шпідонаж“. „Те, що звичайно розуміється під шпідонажем, а саме передача ворогові інформації таємниць, зовсім не вистачас. Сюди належить також збірання та передавання відомостей з товаришнього та громадянського життя, з господарської та культурної ділянки.“

Зовсім окрему вагу кладеться на процесове поступування: „Класовий побутує відповідас ніжш партійності в ідеологічній постаті. Це мусить виявлятися також в процесовому поступуванні, і не може служити до того, що судді трактує об'єктивно та безсторонно, обшнуженою оборонця та прокуратора, як і в інших правних партіях“. Або: „Чи обшнужуваний шпідонаж чи ні, про це мусь рішати наше партійне наставлення, беручи за підставу законну класову боротьбу.“

Але щоб жити поза межі своїх „коментарів“ та „наказів“, ставити цей „міністер“ живий приклад перед очі „суддів“, як повинен провадити процес. Такий класичний приклад с цитата з процесу в Десла: „Обшнужувачений Моллфр. Суд вилукав з великою терпелістю ваші вчораїшні та позачерашні брехні та крутіства. Але зараз ми не маємо до цього охоти. Що ви робили, стверджують документи. Ми їм документи відчитали, і релігійно с з'їх, щоб вас дали слухати.“

Вибір Москалі на „руду Гільду“ не ява з неба. Сама вона у попередній своїй „роботі“ в Найвищому Суді дала величезні докази розуміння „народно-демократичної справедливості“, що виявилось в тих процесах в останньому році: 1) Коміпроцес, 9 обшнужувачених — 90 років тюрем; 2) Сольвайпроцес, 6 обшнужувачених — 60 років тюрем; 3) процес „Сидіа Сгола“, 7 обшнужувачених — 2 на досмертну тюрем, решта 80 років тюрем; 4) Бурліна-процес, 7 обшнужувачених — 1 кара смерті, 2 досмертні тюрем, решта 49 років тюрем; 5) Кайзер-процес, 4 обшнужувачених, — 1 кара смерті, 1 досмертня тюрем, решта 25 років тюрем; 6) Гооп-Шлах-процес, 7 обшнужувачених — 86 років тюрем.

Ці тільки ті процеси, які занотував Шмідерка вільна преса і про які ми довідатися світ. Бо зовсім певне, що далеко більше „процесів“ відбулося у провалах „справедливості“, імпортованої з Москви.

Ці одна з важких ділянок громадського життя, яку обернули комуністи в інструмент терору та насильства, як зрештою і ціле громадське життя в Совєтах та сателітних державах.

Нестор

ПІД ОСУД
ПУБЛІЧНОЇ ОПІНІЇ

Чому розбилися переговори між УНК
і Американським Комітетом

(1)

Український Конгресовий Комітет, як американська інституція та центральна репрезентація американських українців, був вітально зацікавлений у створенні спільного фронту всіх підсовєтських екзильних груп в їхній боротьбі проти більшовизму. Тому, з хвилюючою швидкістю відповідала на всі аніські агенції з подібними цілями, теперішнього Американського Комітету для визволення від більшовизму, що раніше називався Американським Комітетом для Визволення Народів Росії, УНКМітет готовий був всіляко допомогти тому Комітетові створити таку платформу й такі обставини, які справді довели б до спільного фронту екзильних груп. В тій цілі велісь між УНК і Американським Комітетом довгі переговори та наради, перебіг і вислід яких спричинили в кореспонденції го-

Відповідь проф. Добрянського на лист адм. Стівенса

12. червня 1953.
Адмірал Леслі С. Стівенс, Голова Американського Комітету для Визволення від Більшовизму, Інк.
6 Іст, 45 Ст.
Нью Йорк, Н. Й.

Високоповажний Адмірал Стівенс!
Цим подтверждаю одержав Вашого листа з 23 квітня, у відповідь на меморандум Українського Конгресового Комітету, в якому з'ясовано його досвід з Американським Комітетом для Визволення Народів Росії (тепер Американським Комітетом для Визволення від Більшовизму), і в якому встановлено певні умови відносно участі у Вашій програмі легітимної української еміграції. Після уважного прочитання Вашого листа, ми, на жаль, мусьмо поінформувати Вас, що ми, на нашу думку, не потрапили відповісти на важливі питання, які ми виділяли, як теж не казав, чи Ваш Комітет плянує поробити будь-які заходи, що викликали б довіру й провдую неросійських груп з СССР до праці, яку Ваш Комітет уповноважений виконувати.

Ми використовуємо цю нагоду, щоб для повноти і точ-

ности рекорду в цій вітальній справі ствердити певні факти, які стосуються до сур'я Вашого листа з 23 квітня.

Нам шкода, що наше звернення з 10 квітня Ви вважали за „непогатоване і негідне“. Перебіг справи виявляє, що фактично ми розважили йшли шляхом найбільшої терпелітності і гідності в наших взаминах з Вашим Комітетом. Нормально така толеранція могла б закінчитися взаємною співпрацею, яка могла б довести до солідно об'єднаних зусиль для перемоги над світовим заганямим совєтсько-російського комунізму. Однак, ми зі страхом відкрили, що невеличкий ступінь нашої терпелітності крайню загрожують солідарності неросійської еміграції з СССР.

Велике підозріння і недовір'я, які розвинулись між нами неросійськими групами щодо цілей, а зокрема щодо діяльності Американського Комітету, не тільки підірвали йкс довіру до американського провідництва, але і створили ситуацію, в якій абсолютною необхідністю є оздоровна акція. Завважало, що ми, що ми твердо переконані, що кінцевий успіх справи свободи людства залежить від довіри і сердечної під-

тримки збоку груп, які недовіряють виявили свою волю до комунізму в будній формі і додержують принципів свободи людства, висловлених в нашій Декларації Незалежності, в нашій Конституції і Хартії Прав. Тому ми з цілковитою ширістю аважасмо за конечне представити одверто, основно і в спосіб, який не залишав би жадного сумніву щодо їх серйозності, ті проблеми, що їх Ваш Комітет впродовж більше ніж двох років свого існування не потрапив розв'язати.

Такий підхід, в нашому розумінні, не тільки згідний з найкращими американськими традиціями, але становить також здорове відношення до питань, які мають важливий зв'язок з безпечною С'єдинених Держав і всіх інших вольнолюбних народів. Якщо б така одвертість і ширість цілей була практикована в гнітчих роках минулого, ми сьогодні не опинились б в ситуації, яка загрожусь самому існуванню нашої країни.

Ми високо оцінюємо Вашу турботу за згоджене незручне положення, яке могло б викликувати для нас з представлення рекорду — як це Вам здається з точки зору Вашого Комітету. Проте, ми вважас-

мо, що першим обов'язком Вашого Комітету повинно бути довести до публічної уваги всі інформації, які мають будь-яке відношення до безпеки і добробуту нашої нації. Ви можете бути певні, що ми не заведасмо нашого обов'язку в цьому відношенні.

Згідно зі ствердженням вгорі становим, наводимо наступне:

А.) Одверто кажучи, нас дивує Ваша заява, що наша перемішка вилася брак знання праці, що й розвинув Ваш Комітет на протязі своїх діяльності. Така заява не становить в корисному світлі розуміння і проникливості Вашого Комітету за патронат над місцю Конгресового Комітету до Європи. Що більше, рекорд (перебіг подій) виявляє, що ми, перед нашим виїздом до Європи, завадали собі великого трудно розглянути справи публічно, — перед якою діяльністю ми опинилися, — щоб здобути довіру української та інших неросійських груп

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Клівленд, Огайо

Установчі збори Лікарського Товариства

Основою зборів У. Л. Т. в Огайо відбулися 23 серпня 1953 р. в приміщеннях Народного Дому в Клівленді.

Зібралося 13 лікарів, хоч чисельність їх біля 30, оскільки в різних частинах Огайо. Крім щоденних перешкод, також невідомі причини, що збори були цим чином причиною. Збори відчинили, як господар, д-р Грушківський, потім відчитано привітання та вибрано президію зборів — президент д-р Філіппічак, секретар д-р Кріп'яницький.

Зібрані зацікавлені в правління Централі У. Л. Т. в Америці з'осередили в Нью-Йорку, поставили привітання його та увійти в склад У. Л. Т. в Америці, як територіальний відділ в Огайо.

Збори вибрали тимчасовий відділ: голова — д-р Філіппічак, місоголова — д-р Грушківський, секретар та скарбник в одній особі — д-р Юрій Діцко, двоє членів відділу — д-р Мойсейко і д-р Олександр Діцко; контрольна комісія і суд чести, як один орган — д-р Яремчинський, д-р Трач і д-р Сідецький.

Осідком товариства є Клівленд, Огайо. Тимчасовий відділ товариства діятиме до березня 1954 р., коли будуть скликані звичайні загальні збори.

Збори товариства та буде вибраний повний відділ. На кілька тижнів до цього рішення будуть скликані ширші збори разом з членами товариства, як підготовка до загальних зборів.

На зборах намічено фахову програму.

Членом вкладаку усталено на \$ 1.00 вписове та \$ 6.00 річне.

Постановлено інформувати про завдання Т-ва лікарів та стоматологів в Огайо. Намічено делегатів на загальні збори Централі.

Кореспонденцію належить направляти на адресу: Dr. George Ducio, c/o Mercy Hospital, Canton, Ohio.

За відділ: Д-р Філіппічак, Д-р Діцко.

Ньюарк, Н. Дж.

Посвячення прапора осередку СУМА

21 серпня ц. р. відбулося у Ньюарку небууденне Свято Молоді. Осередок СУМА ім. полк. С. Коновальця, Р. Набережного, вручаючи йому прапор. Уже рако цього дня, не зважаючи на жахливу спеку, до звіту на площі стануло понад 200 сумської молоді. У святі осяди мали синьо-жовті прапори осередків СУМА з Нью-Йорку, Нью-Джерсі, Джерсі Сіті, Пассейку, Трентону й місцевому осередку.

Далі колонами маршували бадьорі Сумівці до церкви при Мортон вулиці. Службу Богу в пам'яті українського народу, зокрема молоді на рідних землях, відправив о. Кочержук і о. Мельничук, духовний опікун СУМА. Церква була переповнена молоддю і старіями громадянством. Релігійно-патрістичні проповіді вголосили оо. Краєвський і Мельничук.

Акт посвячення прапора довершив о. Краєвський, о. Мельничук і о. Кочержук. Представники товариств і організацій були почесними кумами.

Далі, у віршованій ладі рухалися злученнями до української Централі, де відбулася друга частина свята. Головний кум В. Качмар передав прапор голові Головної Управи СУМА проф. В. Вожаковському, а цей знову віддав присягу від голови Осередку ім. полк. С. Коновальця, Р. Набережного, вручаючи йому прапор. П. Набережний передав прапор хорунжим, які теж склали присягу. Потім присягали неспіями прапору і були йому вірні всі члени осередку в Ньюарку. Вичувалося духовне єднання молоді з народом на землях України.

Після апісування кумів і присутніх до пропам'ятної книги, присутні засіяли до обіду, урідоманитного привітання гостей і відповідями молоді.

В год. 6-й вечором відбулася третя частина свята: СУМА. Керманцем цієї частини був голова осередку п. Миронович. Поверх 500 глядачів приглядалися пописам до 10.30 вночі. Хоч заповідь п. Мироновича уперли, що кожна — члени поодиноких осередків СКМА — це навіть не аматори, то виконання окремих точок було на високому мистецькому рівні.

Віля автора цих рядків сиділа стара бабуня-лемкиня з внучкою, родженою тут уже з другого покоління. Коли симпатичний каварет з Нью-Йорку при акомпаніменті проф. Пацлавського співав „Верше, Ти, мій верше, юж як так не буде, як мій було перше“, то бабуня — ота Матрона страдальної Комань-ці, немаче у просонні говорила: „О це так, Юльцю (до дучки), це там у нас на Лемківщині, це там у нас на Лемківщині, це там у нас на Лемківщині“. Зі сумом перебіваю шляхетній лемкині, що 48 років у Ньюарку, а не затратила любови до рідних гір, які мусіла покинути: „Співали, але тепер там ляхи“. Ніт, перебіває мені бабуня. Ніт! Там у Команчі, Криничі, чи у Вороблику Королівському, всюди, на цій Лемківщині, кожне дерево, кожна пташка, кожний камінь наш і тільки наш, а не лядський! Я прирочу притакну. Ех, коби такі всі сучасні жінки, що ледве 4 роки, а не сорок, покинули рідні землі!..

Не будемо вичисляти імен тих друзів, що не шадили себе самих у виконанні роботи. Вони цього не бажали. Вони бажали одного: щоб у тій праці, витичній найбільшою ідеєю нашого часу: „Бог і Батьківщина“ — це їх прапор — „старше громадянство постійно й щиро серцем сповняло й свій обов'язок: Не лишати молоді нашу, самі собі. Бо тоді за ідейне блукання по чужинах, історія вивинуватиме батьків, а не дітей.

ар

Філадельфія, Па.

3 весілля на залишенці

6-го вересня відбулося в греко-католицькій церкві при Френкліні і Браун вулиці, вінчання Петра Хомяка з панною Анною Годас.

Весіллям проводив, згідно з українськими традиціями п. Роман Карбінчик. Молодята це новобрибулі, що прийшли старанням і допомогою ЗУАДК-мітету.

З адлячності за це добродійство, передано бірку на залишенці в Європі. Збірку перевели п. Роман Карбінчик і п. Кульчицький, — зібрано 40 доларів, які і передано Зл. Укр. Ам. Доп. Комітетові.

ВАМ НЕ МОЖЛИВО ОБИТИСЬ БЕЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ. А НАЙКАРШЕ І НАЙПЕВНІШЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДАСТЬ ВАМ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ!

Гриша Шех

Українки й Міжнародна Жіноча Виставка у Нью-Йорку

На міжнародну Жіночу Виставку в Нью-Йорку в 1952 р., українське об'єднане жіноцтво йшло неспіваю й з острахом. Ми добре здавали собі справу з того, що це має бути українська репрезентативна база, що це має бути показ не тільки того, що може створити наша жінка, але теж і нас самих, теперішніх українське жіноцтво так представити, щоб не засоромити того вікового надбання, яке внесла в нашу культуру жінка. Тривожило нас питання, чи будемо ми виглядати поміж іншим інтернаціональним жіноцтвом прийнятні такі самі, а не гірші?

Матеріальних засобів до влаштування виставки в нас цілком не було, а виставка — річ коштовна. Досвід майже теж ми не мали, бо від останньої виставки, в якій українське жіноцтво брало участь, минуло вісім років, а в Європі були інші обставини. Бо ж до виставки належало не тільки самі костюми, але теж вокальна програма в телевізії й попис української літератури національними мовами. Завдання було нелегке, але у нас була велика завзятість і ми виконали це завдання майже не гірше як жіноцтво інших націй. Правда, нам дуже допомогла прихильна постава нашого власного громадянства.

Вважаємо, однак, що найбільшим осягом з виставки було те, що ми мали змогу добре зарекомендувати українське народне мистецтво, могли показати світові те, що було створене руками наших народних мистців: що при допомозі цього показу ми могли поставити ім'я України поміж інші народи світу, а наш прапор — нарівні з іншими прапорами визначних державних народів, і що в журналі, що його видає Міжнародний Жіночий Виставковий Комітет, є коротка стаття про Україну. Це для нас є найбільш істотне й найтоваришніше, бо виставку відвідує мільйони американців.

Восени цього року нас чекає та сама праця, хочеш і тяжка. Пропаганда є репрезентативна. Ми хочемо її постійно виконати, ми хочемо закріпити своє місце там, між світовим жіноцтвом, але без допомоги з боку нашого громадянства не зможемо цього зробити. Тепер маємо вже матеріальну базу — це є процент від проданих нами квитків на виставку. І тому просимо українське громадянство підтримати і купувати квитки на Міжнародну Жіночу Виставку.

„Моторошний крематорій“

(Закінчення зі стор. 2)

український народ з його старшим братом, московським народом, зробили йому тяжкий заклад, що він своєю любов'ю „веде до зради своїх власних національних інтересів“ — як понавчав і оскаржував Сосію Олександр Корнійчук. Проти Сосію піднялась ціла Москва, бо він, як писала „Правда“ — „співав про якусь споконічну Україну“, в його поезії „немає гнівного спротиву порядкам минулого, але яскраве відтворення нового соціалістичного життя українського народу!“

Коли б відтворити це „радісне життя“ українського народу в московському крематорію, то напевно найбільшій образи тієї дійсності годі було б порівнювати з найближчими образами пекла. Любити Україну не можна. Це — злочин, що його можна споконувати лише жертвою свого життя у моторошному крематорію „великого московського народу й старшого брата“.

Мадрид, у вересні 1953 Р. Б.

Книжка й часопис — найнеобхідніші речі в домі культурної родини.

3 ГОЛОСІВ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ

РОЗКЛАДОВА РОБОТА РОСІЙСЬКИХ СОЦІАЛІСТІВ

„Сучасна Україна“. Мюнхен, ч. 17 з 23 серпня ц. р. у статті п. н. „Між блефом і провокацією“ подає відомості про акцію російської націонал-фашистської організації НТС (Національно-Трудовий Союз), відомої під назвою „солідаристів“.

Основою базової діяльності НТС у Німеччині є т. зв. „Союз свободи“ для німецько-російської привязи (Фрайгайтс-бунд) фірм дойч-русське Фрайштафт). На чолі цієї організації стоїть рідні русофільські німецькі політики, а російський партнер майже виключно репрезентований прихильниками НТС. В провіді цієї організації можна знайти таких німецьких діячів, як голова німецьких профспілок у Берліні Ернст Жарновскі, професор берлінського університету Карль Тальгайм і д-р Ергард Бектлов. Визначну роль в цій організації грає теперішній П. Голова О. Е. Беккер, а почесним головою є відомий біографіст міста Берліну Ернст Ройтер. НТС-солідаристи навмисно вибрали Берлін, як головну базу своєї діяльності, в якому, у зв'язку з конфліктом між Західною і Східною Німеччи-

ною, був сприятливий клімат для їх діяльності. Спируючись з одного боку, на русофільсько-нацистські німецькі кола, граючи з другого боку, роллю наївності німеччини, німеччини організації НТС здобув ряд дуже важливих позицій у німецькому суспільстві.

Кілька днів тому прийшло до Бонну відомості, що в Берліні НТС п. П. Він тут за-репрезентувався не лише як один з провідних постатей НІІ-АВ-у, але також реферувал німцям останні події в Берліні. Між іншим, він заявив до-слідно, що те, що совєтська армія під час східнонімецького повстання поведілася дисципліновано і не стріляла на населення, є виключною заслугою... довголітньої пропаганди НТС-солідаристів серед совєтської армії, під час якої „НТС навчила совєтських воїнів, що німці — це їх брати і до них стріляти не можна“. Якщо є в цій історії щось жалюгідного, то лише те, що той факт, що деякі німецькі урядовці (з міністерства для загальнонімецьких справ!) були не лише захоплені цією нісенітницею, але, щоби більше, її розповсюджували по всяких боні-ських кулоарах...

Вступайте в члени УНСОЮЗУ!

Увага! Клівленд, О., і Околиця! Увага!

Запрошується відділ У.Н.С.О.Ю.З.У.: 50, 102, 108, 112, 180, 233, 240, 251, 291, 295, 323, 334, 336, 358 і 364 на

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

В СУБОТУ, 19. ВЕРЕСНЯ 1953 Р.

В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ, 2253 West 14th Street, Cleveland, O.

в год. 7:30 вечора.

Справи дуже важні, а тому, повинні всі ко-жого українця і українки згаданих відділів, а також кожного делегата і делегатки минулої конвенції є прибути на ці збори. Запрошуємо на збори не тільки членів У. Н. Союзу, але також і не-членів. На ці збори приїжджає гол. секретар Г. Герман і заст. гол. представника нани Головова Жеребник. Та-кож буде присутній організатор Д. Вілєцький.

Д. Шмагала, гол. радний.

ОБЛАСНИЙ КОМІТЕТ МЕТРОПОЛІТАЛЬНОЇ ОКРУГИ НЬО ЙОРКУ

— повідомляє Українське Громадянство місцевостей: —

НЬО ЙОРКУ, АСТОРІЇ, БАБІЛОНУ, БАВНД-БРУКУ, БРИДЖПОРТУ, БЕЙОНУ, БРОНКСУ, БРУНЛІНУ, ГЕМПСТЕДУ, ДЖЕРЗІ СІТІ, ЕЛІЗАБЕТУ, НАРТЕРЕТУ, КЛІФТОНУ, МЕНВІЛУ, МЕТОЧЕНУ, МИЛВІЛУ, НЬОАРКУ, НЬО БРОНСВІКУ, ПАСЕЙКУ, ПАТЕРСОНУ, ПЛЕЙНФІЛДУ, ТРЕНТОНУ, ЙОННЕРСУ ТА ІНШИХ, ЩО

В НЕДІЛЮ, 20. ВЕРЕСНЯ 1953 Р. відбудеться в НЬО ЙОРКУ

МАНІФЕСТАЦІЯ

для вшанування пам'яті жертв ВЕЛИКОГО ГОЛОДУ В УКРАЇНІ та висловлення протесту проти цього московсько-більшовицького народобивства, що сталося в 1932 і 1933 роках

Маніфестація буде злучена з ПОХОДОМ вулицями міста Нью-Йорку та ЖАЛІБНОЮ АКАДЕМІЄЮ в залах МАНГЕТТЕН ЦЕНТРУ.

ПОХІД вирушить точно о 1:00 год. по пол., з Washington Sq. E., коло пам'ятника Гарібальді. Перейде через історичну браму Вашингтона на П'яту Евеню, по якій йтиме до 34 вулиці, звідти до Мангеттен Центру. Сам похід поділено на групи, в яких учасники збираються в маршові колони своїх організацій.

I і II групи збираються на 4 вулиці між Broadway і Washington Sq. E.

III і IV групи: на Washington Pl. — між Broadway і Washington Sq. E.

V група: на Waverly Pl. між Broadway і Washington Sq. E.

До I-ої групи належать: Духовенство, Церковні Хори, Братства, Сестричтва, Вірні та оркестри ч.ч. 1 і 2.

До II-ої групи: офіційні гості, делегація УННА, Представники поневолених народів, члени Обласного Комітету Нью-Йорку і Метрополітальної Округи та члени інших Обласних Комітетів, що вже відбули Маніфестації, або їх приготують, представники українських центральних організацій в ЗДА, члени наукових інституцій, члени об'єднання мистців і літераторів, жіночі організації, ветерани української та американської армії, політ'язні, політично-громадські організації, всі професійні та допомогові організації та оркестра ч. 3.

До III-ої групи: учасники зі всіх місцевостей області на південь, північ і захід від Нью-Йорку та оркестра ч. 4.

До IV-ої групи: Всі організації шкільної і поза-шкільної молоді, спортсменів та оркестра ч. 5.

До V-ої групи: всі братські організації (Союзи) і оркестра ч. 6.

ЖАЛІБНА АКАДЕМІЯ розпочнеться точно о 4-й год. по пол., в залах MANHATTAN CENTER — 311 West 34th Street (між 7 і 8 Евенями).

У КРАЇНЦІ! Інформуйте чужинців про це жахливе народобивство, яке організував московський імперіалізм над нашим народом в 1932-1933 роках.

Усі, як один, приходьте на цю ПРОТЕСТАЦІЙНУ МАНІФЕСТАЦІЮ та приводьте зі собою Знайомих!

Віддайте цим шану пам'яті 7-ми мільйонів замучених!

БРАТИ І СЕСТРИ! Хай не буде поміж Вами НІКОГО, який у цей день залишиться б поза межами МАНІФЕСТАЦІЙНОГО ПОХОДУ.

У СІ Я К О Д И Н!

ПРАЦЯ
• HELP WANTED •

ПІСЛАНЦІ
Денна праця. Постійна. Шпальтний досвід побажаний. Безплатне харчування. Уніформа. Мусить розмовляти по-англійськи. Зголошуватися особисто в канцелярії.
BETH ISRAEL HOSPITAL
201 Lyons Ave., Newark, N. J.

МЕБЛЕВІ СТОЛЯРІ
ВИКІНУВАЧІ
ДЕРЕВ'ЯНИХ ЧАСТИН
РОЗПРИСКУВАЧІ ФАБРИ
ПОЛІРУВАЛЬНИКИ.

Постійна праця.
Добра платня.
Голоситесь безпосередньо до:
SPECIALTY
WOODCRAFT CO.
15 JANE ST. PATERSON, N.J.

ПРИЙМАЄМО досвідчених робітників асфальту, гонти, кладочів дерев'яних дражок (Plywood) при будівлях. Пересічна платня — \$175 тижнево. Зголошуватися: **DEL CAMPO, 111 Alvin Rd., Elmsford, Delaware.** Телефонувати: **Wilmington 3-6400** від 9 до 5 години дня.

ДО РУЧНОГО ТОКАРСЬКОГО ТОЧИЛА.
(2) а 1-класні працівники. Також об'єднані з ручними машинами.

TRANS-ATLANTIC MACHINERY
200 E. Second St., Mineola, L. I.

ПОТІВНО ДОСВІДЧЕНОГО СУПЕРІНТЕНДЕНТА

Складчаста — близько Єврей (Manhattan) 3 доми на одне центральне опівління на вулиці (1 котел на 3 доми). Добра платня, чотири великі кімнати в партері, газ і електрика. Телефонувати **Gramercy 3-8025** в неділю, понеділок і вівторок.

ДОСВІДЧЕНІ МАШИНИСТІ ОПЕРАТОРИ
ДО ЦВЯЖУВАЛЬНИХ І ЗАКІПЧУВАЛЬНИХ МАШИН.

Постійна праця; добра платня; особливі привілеї для працівників.

IGOE BROS., INC.
234 POINIER ST., NEWARK, N. J.

МАШИНИСТИ,
1-ої класні фахівці.

Стала праця, добра платня. Гарні умови, 10 год. overl тайму кожного тижня.

ARNOL PRECISION CORP.
99 W. Shore Ave., Dumont, N. J.

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИХ СПОСІБ...

КУПУЙТЕ СВОІ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕРІОЛ СЕЙВІНГС!

"PLASTIC DIE MAKERS"
"TOOL MAKERS" і МАШИНИСТИВ
ДУЖЕ ДОБРІ УМОВИНИ ПРАЦІ.
Зголошення особисто
MR. ROBERT GRAHAM
Worcester Moulded Plastics Co.
14 Hygeia Street, Worcester, Mass.

Увага! Нью Йорк, Ньюарк, Джерсі Сіті й Околіці!
ВІДКРИВАЮ ШКОЛУ

РИТМІКИ, МИСТЕЦЬКОГО ТАНКУ
І ТАНКОВОЇ КОМПОЗИЦІЇ
ДЛЯ ХЛОПЦІВ І ДІВЧАТ У ВІСІ ВІД 3-ох ЛІТ.

Зголошення в інформації у "Самопоміч" Нью Йорк, 77 E. 7th St. N.Y.C. від 4 до 8 ввечір.

Ньюарк: 180 WILLIAM ST. (у Вп. Т. Олесницького).

Проф. ІРИНА ГОЛУБОВСЬКА.

Увага! Нью Йорк та Метрополіа! Увага!
КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ м. НЬО ЙОРКУ

улаштуємо

СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ — МАНІФЕСТАЦІЮ
36-ліття проголошення ДЕРЖАВНОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ та 35-ліття СОВОРОДНОСТІ ЗЕМЕЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.

дня 24. січня 1954 р.
в залі Мангеттен Центр при 311 Вест 34 вул.
в Нью Йорку

з імпозантною програмою при участі визначних американських та українських промовців.

Закликається всі організації здержатися в той час від імпрез.

УВАГА! ТРЕНТОН, Н. ДЖ.!

Громадський Комітет при філії УКВ в Трентоні повідомляє оцим Шановним Громадянам Трентону

А околиці, що

В ДНІ 17. ЖОВТНЯ 1953

відбудеться

СВЯТО УПА,

В ДНІ 1. ЛИСТОПАДА 1953

святкуватимемо

700-ліття ЛЬВОВА та 35-ліття ЛИСТОПАДОВОГО ЗРИВУ

Громадський Комітет

НОТАТКИ ЗІ СПОРТУ

Втрата. — Ще минуло осінь в Німеччині, на 47-му році життя, помер мгр. Ярослав Чолій. Уродженець Коломийщини, ставши першим спортивно-організаційним кроком в рідній околиці. За німецької інвазії — голова стрийської "Скали" (за нього "Скала" донала штуки, що не вдалося жадно-

• MISCL. — FOR SALE •

ТЕПЕР
Ви можете купити Байфіддський ПІДМАЛІНІ
ДВЕРІ ДО ГАРАЖУ
з кузовом колією \$56.00
за дуже дешево

Можете дозвільити самі, або ми це зробимо для Вас за помірковану ціну.

ALLIED BUILDING PRODUCTS, Inc.
287 Marshall St., Paterson, N. J.
LA. 3-2338 • HA. 7-3192

• REAL ESTATE •

SPORTSWOOD, N. J.
Двородний дім, — негально можна зайняти. Мешкання — 5 і 3½ кімнат. Мешкання з 3½ кімнат приносить місячний дохід \$80. Ділянка землі 89х100. Звертатися:
South River (N.J.) 6-3762W

RIVER EDGE — N. J.

Charming old 8 rm. Dutch Colonial House, garage, gas, heat, sunken garden. Convenient location. Asking \$18,900. Write or come to 760 Kinderkamack Rd., River Edge, or call Oradell (N.J.) 8-5124

Bergen County — River Vale, N. J. Дерев'яний, 5-кімнатний дім. Спальня. Нова кухня. Простора площа з куртками. Гаряча вода. Оливний опал. Власник виїждить.

Ціна \$10,900
Westwood 5-4016

• КУРСИ — НАУКА •

Праця в медичній професії:
МЕДИЧНО-ЛІБОРАТОРНІ

ТЕХНІКИ

Новий скорочений 6-місячний курс для тих, хто має закінчену середню освіту (курси денні або вечірні).

Масово до диспозиції заготовлено від шпитальних лібо-

раторій та лікарських офісів.

LYONS MEDICAL

LABORATORY SCHOOL

48 Lyons Ave., Newark, N. J.

Phone: Waverly 3-2210

Курси уповноважені Державним Департаментом Виконання. За інформацією українською мовою звертатися листово.

Вступайте в члени УНСОЮЗУ!

му іншому клубові Галичини: вирвала примат від львівської "України", 1943 р.), на еміграції був уповноваженим української "України" для зв'язків з Південно-Німечкою Футбольною Лігою. Соціалістичний знавець цієї гри, цей спортивний дипломат втілював велику повагою в потенціал німецького футболу. Фінал його праці й життя... ніхто з його друзів, ні колишніх підкомандних (з яких не один зазнав від нього особистої добра) не загадав про його передчасну смерть.

В міжнародному спортотому світі відмічено смерть колишнього найкращого футболіста напастника світу, Елека Джеймса ("Арсенал", Лондон), 51 літ і американського тенісиста "Big Біла" Тілдена, 60 літ. Останній був нещодавно чемпіоном світу в 20-их роках. Ного бої з французом Анрі Коше, а після переходу в професіоналі — чехом Карлом Кожемолом, належать до найбільших в історії тенісу.

Спаралізований, безмовний, в Європі догоряє (якщо вже не загас!) найвідоміший змагун модерного автомобілізму, Таціо Нуволарі. Рецензії з боїв цього несамолюбного італійця говорили або про його браурині перемоги, або заучали вроді: "... Нуволарі чудом обминув смерть! Від удару машини з кордонними мішками піску, Таціо вилетів 15 м. вгору й осів на сусідньому дереві...". Нуволарі знову показав смерті носа! Цим разом вискочив з палаючої машини.

Набукки "Трибуна". — Як довідуємося, торонський УСК "Трибуна" в найбільшому часі скріпився Рідою (раніше ЯСК — Чернівець, ЛАСК — Лінч, СК Штар, "Австрія" — УСК — Зальцбург), Медведчуком ("Січ" і "Ягн" — Регенсбург, Ульм 46, 6 змагун переможної репрезентації України на Олімпіаді ДП, 1948) і ще однією нашою зіркою з Німеччини.

Василь. — Цього літа Європою об'їздила знаменита бразильська дружина, футбол Клуб "Амеріго" (Ріо де Жанейро). Серед привітних бразильських змагунів пиналося одне, барвінкове: Василь. Бразильці м. і розмолоти власника Німецької Чаші 1953 — Рот-Вайс, Ессен (дружину репрезентаційних крил Ран — Термат) 4:0, при чому лучник Василь "забивав" німцям два голи.

Найбільший воротарський осяг. — Здобув його — як пише італієць д-Альо — ні Замора, ні Платко, ні Гіден, ні Комбі, чи Олівері, але воротар віденського "Рapidu" й державної одинадцяті Австрії — Вальтер Земан. Те, що "зрослий тигр з Віденської ду" (забобонний віденець грав важливіші змагання негоденний!) переловив на матчу Австрія — Мадарщина 1:1, просто переходить межі ймовірного. Вже сам нерішеним вилетів слабка Австрія в Будапешт, з мадарщина, що зміла все на Олімпіаді, а цього року б'ють собі шведів у Стокгольмі 4:2, італійців у Римі 3:0 і т. д. — вже сам цей факт каже: то були змагання Земан — Мадарщина. Але повний образ того, що діялося в Будапешті, передає історію: в першій половині гри, після випадкового голу австрійця Гінессе — почалося мадарське торнадо. Дефанзивні гостей не було видно, Вудаї II — Коші — Гіденкуті — Пушкеш — Цібор бомбардували ав-

стрійські ворота з усіх кутів, позицій і дистанцій. Вислід: з дев'ятинадцяти бомб Земан пустив одну. На перерві здесперований стрілець Пушкеш підійшов до свого державного тренера:

— Мандль! — спитав. — Як зламався цього днявло на воротах?

— Стріляти, весь час стріляти! — наказав той.

Після перерви мадарське торнадо рушило знову. На австрійські ворота впало двадцять три стріли — Земан зловив усе. Тоді Пушкеш знову підійшов до Мандля й з філософічною усмішкою сказав:

— Тренере, ваша рада поганя. Я знаю кращу раду, як примусити Земана пускати м'яч.

— Іште-нем, яку? — поцікавився Мандль.

— Стріляти... поза воротами! —

Спортотве каліни. — Походити воно, само собою, з-поза залізної куртини, його автор — тількищо згаданий мадарський стрілець Пушкеш. Після одних лігових змагань, улюблений "герек" (дитя) Будапешту гостро критикував себе в пресі за неспортотве поведінку на грици.

Назад фашизм! — ось висловок, що прохопився однією з керівників італійської футбольної експедиції на міждержавний матч до Праги (виграли чехи 2:0).

— Тепер, — казав згаданий керівник, — наші змагуні надто роздемократились, "розсвільорились". Нема кому об'явити їм, що дистанція по штахан, як не виграти. Нам треба ще одного фашизму!

Два рекорди. — На відплатному боксерському матчу за першості світу всіх ваг Ракі Марсіано — Джерзі Джо Волкат, американський італієць з знаковацтва чорного, "сімейного батька з Нью Джерсі" вже в першій рунді. Переможений Волкат здобув ще один рекорд: за 144 секунди він — згідно з умовою — заробив... "чверть мільйона" доларів.

Цьогорічні чемпіони. — Цьогорічний футбольний чемпіонат Німеччини виграв 1. С. К. Кайзерліхтер (фінал 4:1 з ФФБ — Штутгарт), італійці — Ітернаціонале (Мілан), мадарщина — "Гонвед" (Будапешт), Австрія — СК "Австрія" (Відень). До державної Австрійської Ліги вийшли Спортклуб і ВАК (Відень), "Австрія" — Зальцбург. Випали: Медлінг, Грацер Спортклуб і САК — Зальцбург.

Сиростування. — Останнє рішення моєї статті: "чи буде зустріч великої чирки" ("Свобода" ч. 177) має звучати: "Словом, на грици такі змагання будуть "офіційні", так, що ні спорт (отже, не "спортивний" як помилково виводилося — прим. оН), ні спектакль від такої неофіційності не потерплять.

оН

Чи риби сплять?
Під час сну очисуються кров людей і тварин, і дехто сумнівається, чи риби взагалі сплять, бо вони живуть у чистоті повітря. Дослідники доводять, що риби сплять, хоч і не замикають очей, бо вони не можуть цього робити, не маючи повік. Маленькі риби сплять на дні акваріума, або на тих листочках, що знаходяться в акваріумі, в такій позиції, яку вони мають під час плавання.

Читайте українські книжки й газети, бо чисте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

Д-р Мед. ОСИП ТИМОЧКО
керівник мед. хірургічного відділу шпиталю св. Лаврентія в Огденсбург, Н. Й.
приймає щодня від 5—7 по пол. за відомком суботи і неділі.
STATION A, OGDENSBURG, N. Y.
Tel. 600.

УВАГА!
70. відділ Організації Державного Відродження України (ОДВУ) в Ньюарку закликає всіх своїх членів взяти участь у
МАНІФЕСТАЦІЇ
для відзначення двадцятих роковин ВЕЛИКОГО ГОЛОДУ в УКРАЇНІ
в дні 20. Вересня 1953 в Нью Йорку
Збірка членів в год. 11-її перех похлудим на залізничній станції Pennsylvania R.R. Station в Ньюарку.
Управа.

ВСЯЧИНА

Що думають французи про американців

Французький журнал "Релізі" розіслав запитання своїм читачам, що вони думають про американців і Америку. На запит, чи "ваші почуття стали гарячіші чи холодніші до 3А" — тільки дев'ять відсотків заявили, що їхні симпатії збільшилися, а 26% твердили, що зменшилися; 60% без зміни. 61% любить 3ДА, а 8% не любить. 17% люблять Кока-Кола, а 22% гму до жування, 41% джез, 55% американські цигарки і аж 73% люблять американське хатне устаткування та вигоди американської господині (машини до прання, чищення меблів, догляди тощо). 52% читали комуністичні напеси: "Американці, йдіть додому!", але тільки 13% погоджуються з ними, а 40% ні. 35% домагаються, щоб американці давали більше допомоги Європі, і тільки 6% були за меншу допомогу. Аж 32% домагаються, щоб американці залишили Європу.

Носом кликає поліцію

Бандити напали на Макса Лейбела в Лос Анджелісі й пограбували в нього 56 доларів, зв'язавши власника краніці, щоб він не кликав поліцію. Але він зумів притягнути телефонічний апарат і носом набрав числа та повідомив поліцію про своє нещастя.

43-тій рік кліче дітей до школи

67-річна вчителька, панна Мері Дж. Келлі, ручним дзвінком скликає 43 вересня своїх учнів вже 43 раз до школи в селі Нью Канаан, в штаті Коннектикут. В цій школі вона вчить від 1910 року, до школи цього року ходять 23 дітей, всі вони навчаються в одній класі. Шкільний будинок старий, ніхто не знає, коли збудований.

Шість осіб із тим самим прізвиськом

В Лос Анджелісі живуть шість братів, які, крім спільного прізвиська, мають ще спільні імена. Всі вони називаються Ст. Луї Альберт Естес Ван Нюле. Поліція поклікала одного з них на пересудження в справі швидкої їзди авто, але він заявив, що це певно був Естес "д-який", бо так при допомозі числа їх в хаті розрізняють.

Десять разів змінювали всю кров 3-річного хлопчика в Вельдівському Конго 3-річний хлопець захворів на дехту левіцки й жовчі і лікарі вислали його до 3,000 миль віддаленого Кейптовну в Південній Африці, де малому пацієнтові десять разів змінювали весь його запас крові природжох чотирьох містців. Два повні трансфузи!

Перший раз!

ПОВНЕ ВИДАННЯ

Української

Народної Вишивки

ЛЮДИМИ ДЕМИДЕНКО

16 окремих комплектів по 20-25 карток, разом понад 800 різних узорів в 2-ох, 3-ох, 4-ох 5-ох і 7-ох кольорах.

ВИЙШЛИ З ДРУКУ:

1. Взоры з північної частини Лівобережної України. 20 карток, 68 узорів, ціна \$1.50.

ДРУКУЮТЬСЯ:

2. Хрестикові взоры з Полтавщини.

3. Полтавські взоры, вирізані та настягнуті І. ГОТОВІ ДО ДРУКУ:

4. Полтавські взоры вирізані та настягнуті ІІ.

5. Взоры з Київщини.

6. Поліські та Волинські взоры.

7. Подільські взоры.

8. Сокальські взоры.

9. Гуцульські взоры шиті хрестиком.

10. Буковинські взоры шиті хрестиком.

11. Буковинські взоры шиті шитими стрічками.

12. Войківські та Лемківські взоры.

13. Наваринські взоры з Гуцульщини.

14. Наваринські взоры (подвійний формат).

15. Яворівські взоры.

16. Взоры уложени для застосування в модерні по-буди.

Виключне право продажу на Канаду й США має книгарка

"АРКА" — ТОРОНТО, 575 Queen Street W.

ПІТАТИ В КНИГАРНИХ.

Місяць напад на нашу землю

Бритійське Товариство для Розвитку Наук на своєму річному з'їзді в Ліверпулі в Англії дискутувало над тим, чи місяць може впасти на нашу землю та знищити себе та П. Лорд Даглі Гордон твердив, що це може статися, але не швидше, як через 36 мільйонів років. А станеться воно тому, що люди, шукаючи за новими джерелами енергії, використовуватимуть, а силу припливів і відпливів океанів і спочуту запрягти П. на службу людям. Нові сили енергії шукатимуть тому, що запас вугілля та нафти обмежений, Англія має цих запасів на кілька сторіччів, а Америка приблизно на 2,000 років. Коли люди використовуватимуть силу припливів і відпливів океанів, то земля зменшуватиме швидкість свого обороту докола сонця і наші дні будуть довші. Та покищо не треба чим журитися.

Зачайку шепоту перевозити муля літаками

Генеральний поштомстер Артур Е. Сомерфілд подас до відомо, що він веде переговори з цивільним летунством, щоб і звичайні листи (трицентові марка) та картки позити не залізаючи, тільки літаками. В першу чергу для новітніх мала б бути введена між Нью Йорком і Шикаго, пізніше і між іншими містами, що мають летовища. Пошта виходила, що пересилання пошти літаком не було дорожче: коштувати, як залізниця. Новий спосіб доручування пошти скоротить час доручування на 1 день. Але ніхто не може бути певний, що його звичайна пошта доручена буде літаками. Сомерфілд не сказав нічого, що буде тоді з тими листами, що за них платяться тепер 6 центів, щоб їх доставляли летунською поштою.

НАДІЙТЕ У ЛЕГКИХ СПОСІБ...

КУПУЙТЕ СВОІ БОНДИ

ЧЕРЕЗ ПЕРІОЛ СЕЙВІНГС!

ПОДЯКА

Станція Вояків УПА в Нью Йорку цю дорогою еспішту із подяками зашири жерти зложени на прийняття 4-ох весіль нижче згаданих Бисокопозавників Українцями та зверстали із закликом до всіх українських емігрантів за їхніми прикладами, при річного рода нагодах, пам'ятати про друзів-інвалідів сучасної визвольної боротьби, які з любові до Рідного Краю жертували своє цінне здоров'я, а сьогодні, багатьма забути, живуть в надто критичних умовах та ще й під загрозою поновного "визволення" большевиками.

Якщо любов і співчуття українського емігранта за океаном до Рідного Краю ще не пригасли, тоді повинні доказати хоча б найменшою, але щирою пожертвою в цілі допомогти хворим і раненим воїнам УПА. Це буде найкращий вияв великої любові, співчуття та глибокої пошани до сучасної Воюючої Ватизщини та її Героїв.

На весіллі у п. Теклі і Другу Василья Романа, 30. травня 1953 р. в Трой жерти склали:

На весіллі у п. Марії і Другу О. Назаренка 30. травня 1953 р. зложили: Марія, Осип Назаренко \$20; по \$5: Петро Віжко, Юрко Ерстенко; по \$2: А. Качала, І. Петрик, І. Дорошеї, по \$1: І. Лялюк, К. Пендета, П. Лушка, М. Мокріський. Разом \$40.

На весіллі у п. Параскевії і Теодора Кузмика, 18. липня 1953 р. в Брукліні зложили: по \$2: Польовий, В. Загайченко, Кузьмів, М. Рибак; по \$1: Дармоград, Л. Гарасимів, Клячко, Н. Н. Дячок, Ніч, Данилюк, Подпадок, С. Павло, Л. Марків, Р. Роман, Р. Корж, М. Темлюк, М. Костик, Кіриченко, Гарма, Франків, Чернецький, Р. Маї; по \$0 ч.: Васильовський, Задок. Разом \$30.

За К-ду Станції Вояків УПА в Нью Йорку:

М. Мокріський командант, Ренга, секретар.

Наша дума, наша пісня

Не вмере, не загине!

Субота, 26. вересня ц.р. Зала TOWN HALL

Година 8:30 вечора. 123 West 43rd St. N. Y. C.